

Onun adı gələndə çöhrələrə təbəssüm qonur. Bu, Azərbaycanın ünlü teatr və kino sənətçisi, Xalq artisti Afaq Bəşirqızıdır. Tibb işçiləri Mədəniyyət evinin dram dərnəyində atdığı ilk kövrək sənət addımları tezliklə mətinləşib və onu milyonların sevimlisinə çevirib. Artıq yarım əsrdən çoxdur ki, gülüş ustası Afaq xanım səhnədə və ekranda yaddaqalan obrazlar yaradır.

Soyadı Səfərova olan Afaq Bəşir qızı 15 avqust 1955-ci ildə Bakıda dünyaya göz açıb. Buradakı 20 sayılı orta məktəbi bitirib. Sənədlərini BDU-nun Şərqşünaslıq fakültəsinə verib, lakin müsabiqədən keçmədiyi üçün qəbul olunmayıb və atasının yolu ilə getməyi qərara alıb. 1974–1979-cu illərdə İncəsənət Universitetinin Mədəni maarif fakültəsində təhsil alıb. Aktyorluq fəaliyyətinə 1973-cü ildə Lənkəran Dövlət Dram Teatrında başlayıb. İki il sonra Sumqayıt Dövlət Dram Teatrında çalışmağa başlayıb, 1989-cu ildə isə atası Bəşir Səfəroğlunun ruhunun daim pərvaz elədiyi Musiqili Komediya Teatrına dəvət alıb. Harada çalışmasından asılı olmayaraq, Afaq Bəşirqızı oynadığı tamaşaların əsas uğur dağarcığı olub. Hazırda Azərbaycan Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində aktyorluq kursunda dərs deyir, professor-dur.

Afaq xanım Lənkəran səhnəsində Sərvinaz, Dürdanə, Fəxrəndə, Pəri xanım, Pakizə kimi ad qoyub. Sumqayıt teatrında Humay, Klava, Xəbərci Xədicə, Ziba, Gülbadam, Sənəm, Şənbə xanım olub, amma “Bəxt üzüyü”nün Söylüsü onların hamısını qanadının altına yığıb. “Muzkomediya”da Ofelya xanım, Qızbacı, Sənəm, Güldəstə, Zalxa, Xanuma, Kimyagər, Minnət xanım, Qəmzə, Roza... olaraq qəlbləri fəth edib. Bu obrazların hamısı bir istedad düyününə birləşib və bir adın – Afaq Bəşirqızının sənətkar kimi şöhrətlənməsinə layiqli xidmət göstərib.

Sumqayıt teatrının 80-ci illərdə baş rejissoru olan Yusif Əkbərovun tamaşaya qoyduğu “Bəxt üzüyü” (Vaqif Səmədoğlu)

komediyasını indi də xatırlayanda könlümüzü xoş duyğular sarır. Premyerası çox uğurla keçən bu əsər inanılmaz şöhrət qazandı, uzun müddət repertuarda yaşadı və az qala hər tamaşası anşqla keçdi. Afaq Bəşirqızı (Söylü), Valeh Kərimov (Moşu),

Bəşir Səfəroğlu gülüşünün doğma sənət balası

Vaqif Əliyev (Müstəntiq), Məzahir Süleymanov (Tanrıbəy), Sabir Məmmədov (Hüseyn) və başqalarının sanballı aktyor ansamblı onlara çox böyük tamaşaçı məhəbbəti qazandırdı. Komik ifalar – “Fatma cijisindən” sitatlar gətirən Söylünün Moşu Göyəzənli və Seda ilə, “xoşbəxtlik” sözlünə qafiyə tapa bilməyən şairin bəxt üzüyü itən qonşusu Sara və Kefli İsgəndərin “xələf”i – alkaş Hüseynlə, onunsə Tanrıbəy dayı ilə real həyata uyğun, təbii koloritli dialoqları, ekspromt replikaları, improvizələri dillər əzbəri oldu.

Bir sumqayıtlı kimi şahidiyəm ki, təkcə Bakıdan deyil, bütün bölgələrdən, hətta Gürcüstandan da dolu avtobuslarla adamlar bu tamaşaya baxmaq üçün şəhərimizə axın edirdilər. Sonra tamaşanın ekran inikası olan eyni adlı film də çəkildi. Bu şöhrətin baş səbəbkarlarından biri məhz Afaq xanım idi.

Yeri gəlmişkən, o vaxt bir “Qaraqaya” Assosiasiyası vardı və qurumun rəhbərliyi Afaq xanımın sənətinin əsl pərəstişkarı idi. Ondan nə istədiyini soruşanda “Bəxt üzüyü”nün ekranlaşdırılmasını arzu etdiyini deyib və beləliklə gözəl tamaşa kimi, sevimli film də meydana gəlib. Afaq xanımın kinoda “hindiski film”lər haqqında dediyi “Qabağı ağlamalıdı, dalı hırıldamalı” fikrini kiçik interpretasiya ilə “Bəxt

üzüyünə də şamil etmək olar: üzdən gül-məlidir, dərin qatlarında isə ağlamalı. Bu ekran əsərində çəkilən uşaqlardan biri də Afaq xanımın oğlu Səmrəldir.

Onu da deyim ki, Səmrəlin atası Əhməd Təhməzovu da lap gənclik illərindən tanıyıram. Mən universitetin jurnalistika fakültəsinin qiyabiçi tələbəsi ikən çoxtirajlı “Kimyaçı” qəzetində çalışırdım. Əhməd Təhməzov isə redaksiyamızın yaxınlığındakı zavodun sexlərindən birində sahə ustası idi. Səhv etmirəmsə, Ceyranbatan-da yaşayırdı və yaxın olduğuna görə, gəlib Sumqayıt teatrının bütün tamaşalarına baxırdı. Onunla görüşlərimizdə vurğunu olduğu səhnə sənəti barədə söhbətlər edirdik.

sapandı görüb. Tərs kimi həmin gün ona dərsindən də “5” yox, azca aşağı qiymət veribləmiş. Buna görə ata silləsini “dadıb”.

Bir dəfə də komik rollar ifaçısının ağlamasına şəxsən özüm şahid olmuşam. Təxminən 40 il əvvəl dövlət televiziya-sında müxbirlik etdiyim vaxtlar idi. Afaq xanım xətrini çox istədiyi sevimli rejissorumuz – unudulmaz Xalq artisti Barat Şəkinskayanın qızı, ilk qadın telerejissorumuz Solmaz Həməyevanın yanına gəlmişdi. Otağa girəndə gördüm ki, Solmaz xanımla söhbət edə-edə ağlayır. Tez geri qayıtdım. Sonra Solmaz xanım mənə dedi ki, Bəşir Səfəroğludan danışdıq, Afaq

İndi isə ailə estafetinin daşıyıcısının 70 yaşını qeyd edirik. Özündən 30 yaş böyük olan atasının üzünü cəmi 14 il görə bilib. Dəcəl uşaqlığı da elə onun ölümü ilə sona yetib... Mart ayında Bəşir Səfəroğlunun 100 illiyi münasibətilə ata yurdu Qubadakı Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı Afaq Bəşirqızının iştirakı ilə “Toya bir gün qalmış” tamaşasını böyük uğurla təqdim edib. Afaq xanım 56 ildən bəri həyatda olmayan atasının ruhuna üz tutaraq deyib ki, gördüyüm, duyduğum qədərincə, sənin yoxluğunla heç bir azərbaycanlı sənətsevər barışmayıb, həmişə rəhmət qazanmısan. Əlavə edək ki, Bəşir Səfəroğlu ölməz sənəti ilə bərabər, Azərbaycan incəsənətinə Afaq Bəşirqızı kimi bir sənətkar övlad bəxş etdiyi üçün də rəhmət qazanıb.

Dünən bu yazını çapa hazırlayarkən xoş bir xəbər aldığımız Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncama əsasən, Xalq artisti Afaq Bəşirqızı “Şərəf” ordeninə layiq görülüb. Sevimli aktrisasımız bu təltifə münasibət bildirərkən deyib: Var olsun Prezidentimiz! “Var olsun xalqımız! Cənab Prezidentimizə mədəniyyətə,

birdən kövrəlib göz yaşlarına hakim ola bilmədi...

O, eyni zamanda, dostcanlı, təəssübkeş bir xanımdır. Sözlünü cəsarətlə deyə bilər. 2019-cu ildə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ilə görüşdə Afaq Bəşirqızı bir çoxları kimi, özünün deyil, digər aktyorların və Teatr Xadimləri İttifaqının problemlərini dilə gətirməsi ilə də yadda qalıb. Bu, sənətə sıx bağlılıq, teatra böyük sevgi nümunəsidir.

Bu il martın 11-də Afaq xanımın atası Bəşir Səfəroğlunun 100 yaşı tamam olub.

incəsənətə olan qayğısına görə təşəkkür edirəm! Daim medallar və ordenlərlə təltif olunmuşam. Tamaşaçılarımlın diqqəti həmişə üzərimdə olub, ali rəhbərlik tərəfindən də qiymətləndirilmişəm”. O, həmçinin bütün incəsənət xadimlərinə çağırış edib: “Hamıya demək istərdim ki, mədəniyyəti qorumaq və Prezidentin qarşısında alnıaçıq olmaq üçün işləmək, sənəti yüksək səviyyəyə qaldırmaq lazımdır”.

Əli NƏCƏFXANLI
XQ